2022/23

OFERTA

edukacyjna

INSTYTUT PAMIĘCI NARODOWEJ

Oddział we Wrocławiu

Oferta edukacyjna 2022/2023

Oddziałowe Biuro Edukacji Narodowej IPN we Wrocławiu

Oddziałowe Biuro Edukacji Narodowej IPN we Wrocławiu swoim działaniem obejmuje dwa województwa: dolnośląskie oraz opolskie. Na terenie Opolszczyzny działa Delegatura IPN, która realizuje zadania edukacyjne na podległym jej terenie. Zarówno obszar województwa opolskiego jak i dolnośląskiego to historyczne krainy Polski, takie jak Dolny Śląsk, Śląsk Opolski, a także Ziemia Kłodzka i wschodnie Łużyce Górne. Są to obszary pogranicza, które na przestrzeni wieków przechodziły od jednego organizmu politycznego do drugiego. Oba województwa po II wojnie światowej włączone zostały w obszar państwa polskiego.

Dolny Śląsk znajduje szczególne miejsce na mapie miejsc pamięci. W okresie II wojny światowej należał do niemieckiej III Rzeszy. W początkowej fazie wojny Niemcy uznali ten obszar za bezpieczny przed nalotami alianckich sił powietrznych. Taka sytuacja trwała aż do 1943 r. Do tego czasu na terenie Dolnego Śląska Niemcy rozwijali przemysł szczególnie zbrojeniowy, zapewniający III Rzeszy dostawy towarów i przede wszystkim broni do dalszej walki na frontach II wojny światowej. Decyzja o uczynieniu Dolnego Śląska dużym obszarem przemysłowym skutkowała założeniem sieci obozów pracy przymusowej, które gęsto rozsiały się po dolnośląskiej ziemi. Miały one zapewnić niewolniczą pracę przy realizacji militarno-gospodarczych celów.

Początkowo trafiali tu polscy Żydzi oraz Polacy. Na Dolnym Śląsku na terenie Rogoźnicy powstała w 1940 r. filia obozu KL Sachsenhausen, by po niespełna roku funkcjonowania przekształcić się w samodzielny obóz koncentracyjny Gross-Rosen. Początkowo obóz ten stworzony został głównie dla Polaków, którzy jako pierwsi padli ofiarą niemieckiej agresji i okupacji. W dalszej kolejności trafiali tam przedstawiciele wielu krajów podbitej Europy. Już od 1943 r. administracja obozu przejmowała sieć obozów pracy przymusowej, aby utworzyć z nich swoje podobozy, których pod koniec wojny istniało już blisko 100. Pobyt w obozie głównym to przede wszystkim ciężka praca w kamieniołomie. W filiach eksploatowano więźniów poprzez kilkunastogodzinną pracę na rzecz gospodarki III Rzeszy. Największą grupę więźniów, która znalazła się w nich, stanowili Żydzi z różnych stron Europy. Byli kierowani m.in. do sieci obozów o kryptonimie AL Riese (Olbrzym), rozlokowanej w Górach Sowich. Tam w nieludzkich warunkach, pod stałą groźbą śmierci, przy minimalnym wyżywieniu, realizowali tajne projekty III Rzeszy. Do dziś szukamy śladów zbrodni dokonanych na więźniach przebywających w sieci podobozów KL Gross-Rosen.

Na tych terenach znajdowały się także niemieckie obozy jenieckie, służące również do zapewnienia taniej siły roboczej m.in. w kopalniach węgla kamiennego. Po wojnie powstały tu obozy pracy Ministerstwa Bezpieczeństwa Publicznego, niekiedy ulokowane w dawnych filiach KL Gross-Rosen.

To sprawia, że szlaki martyrologii prowadzą przez różne obszary Dolnego Śląska jak również przez różne okresy historii.

Po wojnie, wskutek zmiany granic Polski, region Dolnego Śląska zasiedlili mieszkańcy wschodnich obszarów II Rzeczypospolitej (m.in. Wilna czy Lwowa), a także przeludnionych terenów Polski centralnej oraz reemigranci z Europy Zachodniej.

W pierwszych latach powojennych na Dolnym Śląsku osiedlali się także ocaleni przed Holokaustem Żydzi. Osiedli tu przedstawiciele wielu mniejszości narodowych, przez co Dolny Śląsk stał się tyglem kulturowym, narodowościowym i etnicznym. Tutaj szukali dla siebie miejsca byli żołnierze Polskich Sił Zbrojnych na Zachodzie czy organizacji konspiracyjnych z okresu okupacji niemieckiej i sowieckiej. Trudne były początki organizacji polskiej administracji państwowej na tym terenie, a szczególne trudności sprawiały stacjonujące jednostki Armii Czerwonej, które, za cenę uzyskania informacji od niemieckiej ludności autochtonicznej, utrudniały skuteczne budowanie struktur państwowych na tym terenie.

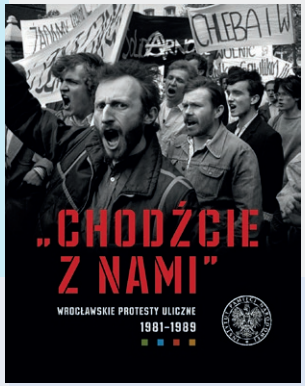

Wrocław dźwigany był z gruzów po upadku Festung Breslau (Twierdzy Wrocław), a jego pierwszymi polskimi obywatelami byli m.in. mieszkańcy Warszawy, przywiezieni tu przez Niemców w charakterze robotników przymusowych w czasie II wojny światowej, po upadku powstania warszawskiego.

W latach osiemdziesiątych Wrocław i Opole były głównymi ośrodkami kształtowania się opozycji solidarnościowej.

Wspomniane wydarzenia kształtują działania prowadzone przez zespół naszych edukatorów. Koncentrujemy się na najnowszej historii Polski obu regionów oraz losach ich mieszkańców. Dotyczy to zarówno okresu II wojny światowej i miejsc pamięci ważnych dla naszej historii, podziemia niepodległościowego po II wojnie światowej, które kształtowało się na dolnośląskiej ziemi, komunistycznego aparatu represji, opozycji młodzieżowej i solidarnościowej czy represji władz komunistycznych wobec Kościoła katolickiego w latach 1945–1989.

dr Katarzyna Pawlak-Weiss
Naczelnik Oddziałowego Biura
Edukacji Narodowej IPN we Wrocławiu

dr **KATARZYNA PAWLAK-WEISS**
Naczelnik Oddziałowego Biura Edukacji Narodowej IPN
we Wrocławiu
tel. 71 326 97 50, tel. kom. 604 853 623
e-mail: katarzyna.pawlak@ipn.gov.pl

JOANNA SŁOTWIŃSKA
Sekretariat Oddziałowego Biura Edukacji Narodowej
IPN we Wrocławiu
tel. 71 326 97 66, fax 71 326 97 40
e-mail: joanna.slotwinska@ipn.gov.pl

MAREK GADOWICZ
tel. 71 326 97 39
e-mail: marek.gadowicz@ipn.gov.pl

PIOTR KLIMCZAK
tel. 71 326 97 53
e-mail: piotr.klimczak@ipn.gov.pl

dr **PIOTR RUCIŃSKI**
tel. 71 326 97 63
e-mail: piotr.rucinski@ipn.gov.pl

STANISŁAW KIEŁB
tel. 71 326 97 60
e-mail: stanisław.kiełb@ipn.gov.pl

MICHAŁ SUROWIEC
tel. 71 326 97 53
e-mail: michal.surowiec@ipn.gov.pl

JERZY RUDNICKI
tel. 71 326 97 62
e-mail: jerzy.rudnicki@ipn.gov.pl

IWONA GAJEWSKA
tel. 730 725 899
e-mail: iwona.gajewska@ipn.gov.pl

JAKUB KULIKOWSKI
tel. 730 725 899
e-mail: jakub.kulikowski@ipn.gov.pl

Księgarnia IPN
IWONA GAJEWSKA, tel.730 725 899, e-mail: iwona.gajewska@ipn.gov.pl
Plac Solny 8/9, 50–061 Wrocław

Spis treści

Ogólnopolskie projekty edukacyjne 6

Ogólnopolskie szkolenia dla nauczycieli 8

Ogólnopolskie konkursy edukacyjne 9

Regionalne projekty edukacyjne 11

Regionalne szkolenia i seminaria 13

Regionalne konkursy edukacyjne..... 14

Quizy, wykłady, lekcje, webinaria 16-17

Warsztaty modelarskie „Modele powstałe z historii” 18

Audycje radiowe 20

Reportaże historyczne 22

Nagroda honorowa „Świadek Historii” 23

Materiały edukacyjne IPN 24

Gry miejskie i zajęcia terenowe..... 26

Wystawy o regionie 28

Notacje 32

Portale IPN 33

Księgarnia IPN 33

Edukacja w Internecie 33

Współpraca z innymi podmiotami..... 34

Turniej Debat Historycznych

To największy w Polsce projekt edukacyjny, adresowany do uczniów szkół ponadpodstawowych, wykorzystujący formę debaty oksfordzkiej. Uczniowie poszerzają i pogłębiają wiedzę historyczną o ważnych problemach związanych z historią Polski XX wieku. Dzięki metodzie debaty oksfordzkiej mają możliwość nauczyć się samodzielnego myślenia, patrzenia na zagadnienia z wielu stron, budowania spójnej i logicznej argumentacji, publicznego występowania, słuchania innych, brania odpowiedzialności za swoje słowa oraz szanowania swoich rozmówców. Zwycięzcy turniejów regionalnych biorą udział w finałowym Turnieju Debat Historycznych. Regionalna edycja projektu realizowana jest pod nazwą Dolnośląski Turniej Debat Oksfordzkich.

Koordynacja
Marek Gadowicz
✉ marek.gadowicz@ipn.gov.pl
✆ 71 326 97 39
Stanisław Kiełb
✉ stanislaw.kielb@ipn.gov.pl
✆ 71 326 97 60

Kresy – polskie ziemie wschodnie w XX wieku

Celem projektu jest popularyzowanie wiedzy o historii polskich Kresów Wschodnich I i II Rzeczypospolitej. Jednym z najważniejszych aspektów tego projektu jest uwrażliwienie uczestników na los Polaków mieszkających za naszą obecną wschodnią granicą, kształtowanie świadomości, że nadal są oni cząstką naszej Ojczyzny. Zadaniem uczestników jest przygotowanie pracy pisemnej lub multimedialnej na wybrany przez siebie temat – na podstawie dostępnej literatury, zgromadzonych dokumentów, wspomnień i materiałów ikonograficznych.

Koordynacja
Jerzy Rudnicki
✉ jerzy.rudnicki@ipn.gov.pl
✆ 71 326 97 62

Co kryją archiwa IPN?

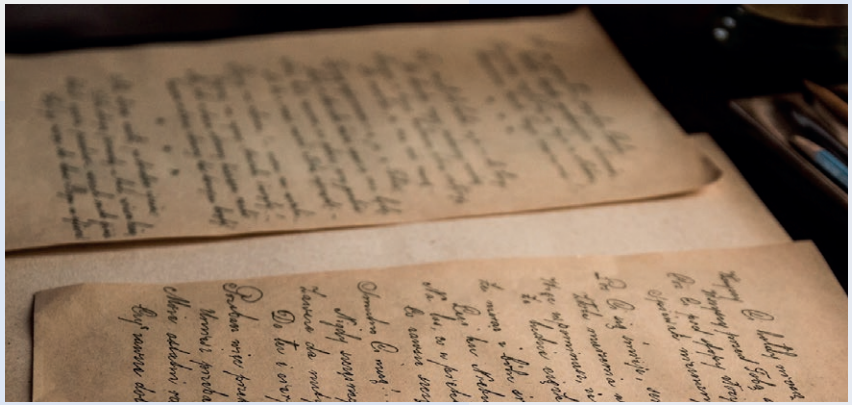

Projekt jest skierowany do uczniów szkół podstawowych i średnich. Uczniowie poznają zasady działania Archiwum Instytutu Pamięci Narodowej oraz jego zasoby. W trakcie wizyty przy ul. Sołtysowickiej 21a we Wrocławiu – uczniowie zaznajamiają się z pracą archiwistów oraz historią dokumentów zgromadzonych we wrocławskim Archiwum IPN.

Koordynacja
Stanisław Kiełb
✉ stanislaw.kielb@ipn.gov.pl
✆ 71 326 97 60

Historia w kolorach dla najmłodszych

Projekt edukacyjny IPN dla najmłodszych odbiorców historii najnowszej. Jego głównym celem jest zainteresowanie dzieci dziejami Polski i Polaków oraz przybliżenie, w atrakcyjnej i przystępnej formie, polskich symboli narodowych – godła, flagi i hymnu. Oferujemy warsztaty i lekcje na terenie placówek oświatowych. Zapraszamy na portal edukacyjny:
edukacja.ipn.gov.pl/edu/oben/wroclaw

Koordynacja
dr **Katarzyna Pawlak-Weiss**
✉ katarzyna.pawlak@ipn.gov.pl
✆ 71 326 97 50

Marek Gadowicz
✉ marek.gadowicz@ipn.gov.pl
✆ 71 326 97 39

Sejm Dzieci i Młodzieży

Przedsięwzięcie edukacyjne, które ma kształtować postawy obywatelskie, szerzyć wśród młodzieży szkół podstawowych i ponadpodstawowych wiedzę o zasadach funkcjonowania polskiego Sejmu i demokracji parlamentarnej, a także aktywizować młodych ludzi do działania na rzecz ich środowisk lokalnych. Sesje odbywają się w czerwcu. W projekcie mogą wziąć udział dwuosobowe zespoły złożone z uczniów w wieku 13–17 lat. W każdym roku trzeba zmierzyć się z innym wyzwaniem. W tym roku temat przewodni sesji to: „W jaki sposób przełomowe wydarzenia w historii Polski: Bitwa Warszawska 1920 r., Zbrodnia Katyńska, Sierpień 1980 r. wpłynęły na losy mojej miejscowości i jej mieszkańców?". Organizatorem sesji SDiM jest Kancelaria Sejmu we współpracy z Ministerstwem Edukacji i Nauki, Ośrodkiem Rozwoju Edukacji oraz Instytutem Pamięci Narodowej.

Szczegółowe informacje na temat ogólnopolskich projektów edukacyjnych, formularze, klauzule i regulaminy na stronie: **https://edukacja.ipn.gov.pl/edu** w zakładce „Konkursy i projekty".

Koordynacja
Marek Gadowicz
✉ marek.gadowicz@ipn.gov.pl
✆ 71 326 97 39

Ogólnopolskie szkolenia dla nauczycieli

Szlaki nadziei. Odyseja wolności

Zapraszamy na cykl szkoleń dla nauczycieli przedmiotów humanistycznych, realizowany w kilkunastu miastach Polski, prowadzony wspólnie z Ministerstwem Edukacji i Nauki. Jego tematem są zbiorowe peregrynacje polskich obywateli podczas II wojny światowej – o charakterze zarówno cywilnym, jak i wojskowym. Celem seminariów jest zapoznanie uczestników z zapomnianymi lub mało znanymi tematami, postaciami i wydarzeniami, które mogłyby uzupełnić treść szkolnych lekcji, poświęconych II wojnie światowej oraz Polskim Siłom Zbrojnym. W ramach spotkań uczestnicy wysłuchają wykładów oraz wezmą udział w warsztatach. Na zakończenie cyklu nauczyciele otrzymają zaświadczenia i certyfikaty.

Koordynacja
dr **Piotr Ruciński**
✉ piotr.rucinski@ipn.gov.pl
✆ 71 326 97 63

W kręgu poezji i prozy lagrowej więźniarek KL Ravensbrück

Konkurs jest hołdem dla zamordowanych w niemieckim obozie KL Ravensbrück oraz ocalałych, byłych więźniarek obozu. Uczestnicy przygotowują recytacje wybranego utworu poetyckiego oraz fragmentu prozy na bazie wspomnień więźniarek KL Ravensbrück. Konkurs jest realizowany w ramach ogólnopolskiego projektu „O tym nie można zapomnieć... Spotkania z osobami, które przeszły piekło obozów oraz deportacji podczas II wojny światowej". Grupa docelowa: uczniowie szkół ponadpodstawowych.
Organizatorami konkursu są Instytut Pamięci Narodowej, Miasto Ruda Śląska, Szkoła Podstawowa nr 24 im. Powstańców Śląskich w Rudzie Śląskiej, Ośrodek Caritas im. Najświętszego Serca Pana Jezusa oraz grupa „Profilaktyka a Sztuka".

Koordynacja
Marek Gadowicz
✉ marek.gadowicz@ipn.gov.pl
✆ 71 326 97 39

Niezwyciężeni 1918

Celem konkursu jest zainspirowanie młodych ludzi do poszukiwań w swoich miejscowościach i lokalnych środowiskach osób zasłużonych w walce o wolność i niepodległość Polski. Zadaniem uczestników konkursu „Niezwyciężeni 1918" jest zebranie informacji i popularyzacja wiedzy o wybranej osobie odznaczonej Krzyżem lub Medalem Niepodległości.
Więcej informacji na temat tegorocznej edycji konkursu na stronie:
http://niezwyciezeni1918-2018.pl/
Współorganizatorem konkursu jest Ministerstwo Edukacji i Nauki.
Grupa docelowa: uczniowie szkół podstawowych oraz ponadpodstawowych. Mogą również zgłaszać się rodziny, pod warunkiem że rodzice podejmą rolę opiekunów i inspiratorów, a autorami zadania konkursowego będą dzieci.

Koordynacja
Jerzy Rudnicki
✉ jerzy.rudnicki@ipn.gov.pl
✆ 71 326 97 62

Policjanci w służbie historii

Celem konkursu jest zainteresowanie uczniów najnowszą historią Polski ze szczególnym uwzględnieniem historii policji w czasach II Rzeczypospolitej i II wojny światowej oraz jej wkładu w odzyskiwanie przez Polskę niepodległości, a także odbudowę państwa polskiego. Realizując zadania konkursowe, uczniowie poznają miejsca związane z historią policji i sylwetki policjantów stanowiących wzór pełnienia służby. Dzieląc się zdobytą wiedzą w środowisku rówieśniczym, przyczyniają się do kształtowania etosu służby policyjnej i budowania jej prestiżu w społeczeństwie. Konkurs kończy się przygotowaniem miniatury filmowej. Projekt realizowany jest w ramach współpracy Instytutu Pamięci Narodowej z Komendą Główną Policji.

Koordynacja
Stanisław Kiełb
✉ stanislaw.kielb@ipn.gov.pl
✆ 71 326 97 60

Żołnierze w służbie historii

Celem konkursu jest zainteresowanie uczniów najnowszą historią Polski ze szczególnym uwzględnieniem historii oręża polskiego w XX w. oraz jego roli w budowie niepodległego państwa polskiego po I wojnie światowej. W konkursie biorą udział trzyosobowe zespoły uczniów pod kierunkiem nauczyciela. W ramach zadań konkursowych uczniowie dokonują prezentacji miejsc pamięci związanych z historią i postaciami żołnierzy polskich, których postawa stanowić może wzór postępowania i służby wojskowej na rzecz Ojczyzny. Konkurs kończy się przygotowaniem miniatury filmowej. Projekt realizowany jest we współpracy z Departamentem Edukacji, Kultury i Dziedzictwa Narodowego Ministerstwa Obrony Narodowej. Najlepsze zespoły nagradzane są wycieczkami do miejsc pamięci, np. na Polski Cmentarz Wojenny w Miednoje czy śladami armii gen. Władysława Andersa na Monte Cassino. Szczegółowe informacje na temat ogólnopolskich konkursów edukacyjnych, formularze, klauzule i regulaminy – na stronie **www.edukacja.ipn.gov.pl** w zakładce „Konkursy i projekty".
Grupa docelowa: uczniowie i nauczyciele klas mundurowych.

Regionalne projekty edukacyjne

W ramach działalności zmierzającej do popularyzacji wiedzy historycznej Oddziałowe Biuro Edukacji Narodowej we Wrocławiu współuczestniczy w przygotowaniu lub jest organizatorem konkursów skierowanych do określonych grup uczestników. Podobny cel przyświeca autorskim projektom edukacyjnym stanowiącym odpowiedź na postulaty i oczekiwania zgłaszane przez różnorodne środowiska oraz instytucje.

Wałbrzyski Powiatowy Turniej Debat Oksfordzkich

Turniej debat oksfordzkich adresowany jest do uczniów ostatnich klas szkół podstawowych z Wałbrzycha i powiatu wałbrzyskiego. Turniej ma charakter tematyczny. Tezy, z którymi zmagają się uczniowie, dotyczą historii Polski XX w., a także nauk społecznych, prawnych i ekonomicznych. Wałbrzyski turniej wzorowany jest na inicjatywach debatanckich IPN adresowanych do licealistów i podobnie jak one ma na celu propagowanie nowego sposobu poznawania najnowszej historii Polski. Partnerem wydarzenia jest Koło Debat Oksfordzkich Uniwersytetu Wrocławskiego.Instytut Pamięci Narodowej Oddział we Wrocławiu współorganizuje ten turniej z II Liceum Ogólnokształcącym im. Hugona Kołłątaja w Wałbrzychu.

Koordynacja
Stanisław Kiełb
✉ stanislaw.kielb@ipn.gov.pl
✆ 71 326 97 60

Marek Gadowicz
✉ marek.gadowicz@ipn.gov.pl
✆ 71 326 97 39

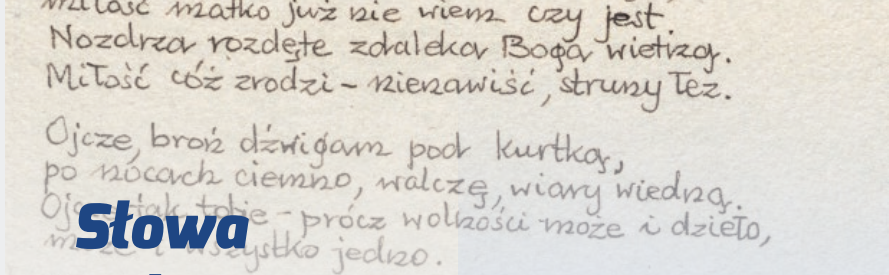

Słowa w historii

Projekt edukacyjny skierowany do wszystkich zainteresowanych rolą języka w historii. Proponujemy wspólne czytanie oraz interpretację tekstów, powstałych głównie w XIX i XX wieku, w których istotną funkcję pełnią pojęcia kluczowe dla zrozumienia kultury naszego kraju. Chcielibyśmy wspólnie z uczestnikami spotkań prześledzić zmienność i rozwój znaczeń pewnych ważnych polskich słów, wypowiadanych w różnych okolicznościach, w różnych kontekstach, przez różne osoby. Niektóre z pojęć, określanych dawniej przez te słowa, obecnie zanikają w powszechnej świadomości, inne zaś tracą wartościowe składniki swojego sensu. Wyrażenia donioste dla naszych pradziadków – nie są już przez nas używane, a nawet rozumiane. A szkoda, bo przecież pamięć narodu zapisuje się i utrwala w jego ojczystej mowie...

Proponujemy refleksję nad słowami: błogosławić, cnota, cześć, czystość, godność, mądrość, naród, niepodległość, ofiara, ojczyzna, patriotyzm, prawda, prawy, radość, święty, wolność.

Koordynacja
Piotr Klimczak
✉ piotr.klimczak@ipn.gov.pl
✆ 71 326 97 53

Historia w poezji

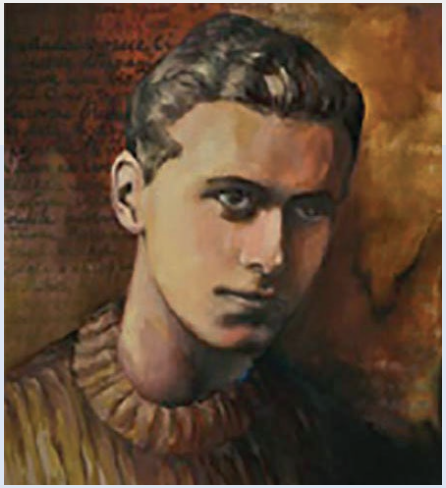

Projekt edukacyjny adresowany do młodzieży oraz wszystkich osób interesujących się literaturą i historią. Stanowi on cykl działań poświęconych związkom poezji z dziejami Polski. Spróbujemy głębiej zrozumieć wiersze, w których zauważamy „szczególne spotkanie jednostkowego z historycznym, co znaczy, że wydarzenia spadające na całą zbiorowość są odbierane przez poetę jako dotykające go w sposób najbardziej osobisty" (C. Miłosz, *Świadectwo poezji*). Zajęcia obejmują: prelekcje i wykłady, spotkania z wybitnymi poetami, filmy o poetach, warsztaty analizy oraz interpretacji liryki współczesnej, rozmowy i dyskusje o poezji, warsztaty twórczego pisania, konkursy oraz prezentacje własnej twórczości. W roku szkolnym 2022/2023 proponujemy warsztaty interpretacji liryki Tadeusza Gajcego, Andrzeja Trzebińskiego, Beaty Obertyńskiej, Kazimiery Iłłakowiczówny, Józefa Czechowicza, Lecha Piwowara, Zygmunta Rumla, Zbigniewa Herberta oraz więźniów politycznych lat 1944–1956.

Koordynacja
Piotr Klimczak
✉ piotr.klimczak@ipn.gov.pl
✆ 71 326 97 53

Regionalne szkolenia i seminaria

Szkolenia dla nauczycieli historii, wiedzy o społeczeństwie i języka polskiego z zakresu historii najnowszej prowadzą badacze i eksperci w określonej dziedzinie, a także doświadczeni edukatorzy. Obejmują one część seminaryjną i warsztatową, z wykorzystaniem materiałów edukacyjnych IPN uwzględniających różnorodne metody dydaktyczne, projekcje filmów dokumentalnych i fabularnych oraz innych pomocy audiowizualnych. Oferta edukacyjna dla nauczycieli przewiduje również wizytę w instytucji kultury, np. placówce muzealnej lub miejscu pamięci, w zależności od tematyki spotkania. Proponowane tematy:

- **Polskie Siły Zbrojne na Zachodzie w latach 1939-1945 – cykl szkoleń**
- **Armia Krajowa w służbie Ojczyźnie**
- **Obóz koncentracyjny Gross-Rosen i jego filie**
- **Poszukiwania śladów zbrodni niemieckich na Dolnym Śląsku**
- **„Szukając nowego domu". Polacy na Dolnym Śląsku po II wojnie światowej.**
- **Aparat represji na Dolnym Śląsku 1944–1956**
- **Inwigilacja pisarzy przez aparat represji Polski Ludowej**
- **Wpływ propagandy komunistycznej, terroru i cenzury na język polski w latach 1944–1989**
- **Mechanizmy manipulacji językowej w polskiej propagandzie komunistycznej**
- **Stan wojenny na Dolnym Śląsku. Cykl szkoleń regionalnych**
- **Zbrodnia Lubińska**

Grupa docelowa: nauczyciele i wychowawcy szkół podstawowych i ponadpodstawowych, w tym o profilu wojskowym, oraz ośrodków opiekuńczych i wychowawczych. Uczestnicy seminarium otrzymują bezpłatne materiały edukacyjne oraz zaświadczenie o ukończeniu szkolenia.

Koordynacja
dr **Katarzyna Pawlak-Weiss**
✉ katarzyna.pawlak@ipn.gov.pl
✆ 71 326 97 50

Konkurs ma na celu poznanie i zrozumienie przez uczniów zasad systemu władzy PRL w latach siedemdziesiątych i osiemdziesiątych oraz form jej uzależnienia od ZSRS, realiów życia społecznego i kulturalnego, genezy i działania opozycji politycznej w latach 1976–1980, postawy władz partyjnych i państwowych wobec robotniczych protestów, roli Kościoła katolickiego w walce z komunizmem, przyczyn, przebiegu i skutków stanu wojennego, przyczyn i skutków porozumienia Okrągłego Stołu, dlaczego i na jakich zasadach doszło do częściowo wolnych wyborów w czerwcu 1989 roku, roli Wrocławia jako jednego z najważniejszych miejsc oporu antykomunistycznego, a także kluczowych przemian ustrojowych, społecznych, gospodarczych i kulturowych w latach 1989–1997. Tematem przewodnim XXII edycji była „»Solidarność« wobec stanu wojennego".

Konkurs, organizowany przez Szkołę Podstawową nr 17 we Wrocławiu, we współpracy z Zarządem Regionu Dolny Śląsk NSZZ „Solidarność" i Oddziałem Instytut Pamięci Narodowej we Wrocławiu, objęty patronatem Prezydenta Wrocławia i Dolnośląskiego Kuratora Oświaty – adresowany jest do uczniów szkół podstawowych i ponadpodstawowych z województwa dolnośląskiego.

Koordynacja
Piotr Klimczak
piotr.klimczak@ipn.gov.pl
71 326 97 53

Od Solidarności do III Rzeczypospolitej

Uroczystość zakończenia XXII edycji Dolnośląskiego Konkursu Historycznego „Od Solidarności do III Rzeczypospolitej" – Wrocław, 23 kwietnia 2022 r.

Konkurs Historyczny
„Żołnierze Niezłomni”

Uczestnicy spotkania rywalizują, wykazując się znajomością następujących zagadnień: Ruch Oporu Armii Krajowej, Konspiracyjne Wojsko Polskie, Zrzeszenie „Wolność i Niezawisłość”, a także wiedzą o postaciach, takich jak: Witold Pilecki, Łukasz Ciepliński czy Stanisław Sojczyński. Konkurs jest skierowany do studentów uczelni cywilnych i wojskowych, przede wszystkim do członków uczelnianych kół naukowych o profilu historycznym. Odbywa się on dwuetapowo. W pierwszym etapie uczestnicy piszą test wyboru. Do drugiego etapu przechodzi dziesięć osób z największą liczbą punktów. Ma on charakter ustny. Każdy z uczestników odpowiada na przygotowane pytania. Każda poprawna odpowiedź jest premiowana punktem. Osoba z największą liczbą punktów wygrywa.

Konkurs Historyczny
„Walki o niepodległość i granice w latach 1914–1921”

Celem konkursu jest m. in. przybliżanie wiedzy na temat kształtowania się granic w okresie odzyskiwania niepodległości przez Polskę oraz roli żołnierzy walczących o wolność Ojczyzny. Uczestnicy konkursu odpowiadają na pytania dotyczące postanowień traktatu wersalskiego, walk z bolszewikami o granicę wschodnią, plebiscytów na Warmii i Mazurach, Powstania Wielkopolskiego oraz Powstań Śląskich. Konkurs jest skierowany do studentów uczelni cywilnych i wojskowych, przede wszystkim do członków uczelnianych kół naukowych o profilu historycznym. Odbywa się on dwuetapowo. W pierwszym etapie uczestnicy rozwiązują test wyboru. Do drugiego przechodzi dziesięć osób z największą liczbą punktów. Ma on charakter ustny. Każdy z uczestników odpowiada na przygotowane pytania. Każda poprawna odpowiedź jest premiowana punktem. Osoba z największą liczbą punktów wygrywa. Współorganizatorem obu konkursów jest Akademia Wojsk Lądowych we Wrocławiu.

Koordynacja
Marek Gadowicz
✉ marek.gadowicz@ipn.gov.pl
✆ 71 326 97 39

Quizy historyczne

Projekt adresowany w szczególności do uczniów szkół średnich oraz starszych klas szkół podstawowych. Jego głównym założeniem jest popularyzacja ważnych postaci i wydarzeń z historii Polski XX wieku.

Co najmniej raz w miesiącu edukatorzy z Oddziału IPN we Wrocławiu przygotowują quiz, udostępniany następnie w przestrzeni internetowej lub podczas zajęć i warsztatów. Uczestnicy, mierząc się z bogato ilustrowanymi, formułowanymi z humorem pytaniami, mogą sprawdzić swoją wiedzę i powalczyć o atrakcyjne nagrody. Konkursy każdorazowo poprzedza promocja wydarzenia w mediach społecznościowych. Publikowane równolegle materiały edukacyjne służą do poszerzenia wiedzy historycznej w wybranym zakresie.

Koordynacja
dr **Piotr Ruciński**
✉ piotr.rucinski@ipn.gov.pl
✆ 71 326 97 63

Wykłady, lekcje, webinaria

Wykłady, lekcje, warsztaty z historii najnowszej realizowane są w instytucjach kultury i szkołach na terenie Dolnego Śląska i Śląska Opolskiego, a także on-line w formie webinarium. Zajęcia prowadzone są przez pracowników naukowych i edukatorów z wieloletnim doświadczeniem. W zależności od rodzaju spotkania nasi odbiorcy poznają najnowsze ustalenia historyków, ciekawe materiały źródłowe, filmowe i ilustracyjne, w tym infografiki.

Koordynacja
Jerzy Rudnicki
✉ jerzy.rudnicki@ipn.gov.pl
✆ 71 326 97 62

Proponowane tematy:

- **Polska w sercach Polaków. W drodze ku niepodległości**
- **Od bitwy warszawskiej do traktatu ryskiego (1919–1921)**
- **Odyseja Misia Wojtka - historia 2 Korpusu Polskiego**
- **Ekspatriacja Polaków 1944–1959**
- **Kresy Wschodnie - małe Ojczyzny Dolnoślązaków**
- **PRL państwo totalitarne?**
- **Architekci Ludowego Wojska Polskiego**
- **Broń i uzbrojenie Wojska Polskiego 1918–1939**
- **Wojsko polskie i jego tradycje 1918–1939**
- **Solidarność – narodziny legendy**
- **Ośmiornica, czyli Solidarność Walcząca na celowniku bezpieki**
- **Sztuka w służbie propagandy**
- **Muzyką w System**
- **Archiwalne też jest fajne**

Grupa docelowa: uczniowie i nauczyciele szkół podstawowych i ponadpodstawowych, a także o profilu wojskowym.
Istnieje możliwość przeprowadzenia wybranych zajęć dla młodzieży o specjalnych potrzebach edukacyjnych – niewidomej, słabowidzącej i niedosłyszącej.
Na życzenie odbiorców prowadzimy spotkania okolicznościowe na temat wydarzeń rocznicowych.

Modele powstałe z historii

Projekt adresowany do trzech grup w przedziałach wiekowych: 8–11 lat, 12–15 lat oraz powyżej 15 lat. Jego celem jest promocja historii poprzez rekonstrukcję modeli historycznych. Każde spotkanie poświęcone jest innemu wydarzeniu z przeszłości. Zajęcia składają się z wykładu popularyzatorskiego i/lub quizu, szkolenia modelarskiego oraz przygotowywania modeli, związanych z tematem spotkania. Uczestnicy podczas zajęć sklejają i malują miniaturę pojazdu, który brał udział w wybranym wydarzeniu.

Koordynacja
dr **Piotr Ruciński**
✉ piotr.rucinski@ipn.gov.pl
✆ 71 326 97 63

Michał Surowiec
✉ michal.surowiec@ipn.gov.pl,
✆ 71 326 97 53

W roku szkolnym 2022/2023 motywem przewodnim warsztatów będzie historia Polskich Sił Zbrojnych podczas II wojny światowej. „Modele powstałe z historii" odbywają się cyklicznie raz w miesiącu. Miejsce spotkań to wrocławski klub modelarski Bolter Cafe. Zajęcia prowadzą profesjonalni instruktorzy, prelekcje i quizy przygotowują zaś historycy IPN. Integralną częścią warsztatów są rekonstrukcje bitew historycznych oraz Szkoła dowódców – zajęcia, podczas których młodzi ludzie uczą się zasad gier w systemie Bolt Action.

Olimpiada gier IPN

W ramach ogólnopolskich rozgrywek w gry planszowe IPN Oddziałowe Biuro Edukacji Narodowej we Wrocławiu prowadzi akcję zakładania klubów gier planszowych oraz przygotowuje regionalne eliminacje. Rywalizacja dzieci i młodzieży będzie się toczyć w kilku grupach wiekowych przy wykorzystaniu niemałej bazy gier (m.in. „Miś Wojtek" i „Niepodległa").

Nasza oferta jest skierowana do szkół, placówek opiekuńczo-wychowawczych, stowarzyszeń oraz osób fizycznych. Aby wziąć udział w rozgrywkach, wystarczy zgłosić się do regionalnego koordynatora projektu.

Koordynator
Michał Surowiec
✉ michal.surowiec@ipn.gov.pl
✆ 71 326 97 53

Jak popularyzować historię, jak uczyć patriotyzmu, co kryją archiwa IPN, jak upamiętniać bohaterów... O tych sprawach, jak również i o wielu innych, którymi zajmuje się Instytut Pamięci Narodowej, opowiadają pracownicy oddziału IPN we Wrocławiu na falach Radia Rodzina.

Zrealizowane audycje:

- ***Zbrodnie lotnictwa niemieckiego we wrześniu 1939 r.***
- ***„Solidarność" na Dolnym Śląsku***
- ***40. rocznica ogłoszenia Postulatów Sierpniowych***
- ***Muzyką w system***
- ***Ludobójstwo na Wołyniu***
- ***„Pamięć a historia"***
- ***Od Breslau do Wrocławia***
- ***Rok pierwszy – Dolny Śląsk w 1945 r.***
- ***Siły Zbrojne na obczyźnie – przegrani zwycięzcy – w 75. rocznicę zakończenia II wojny światowej***
- ***73 lata temu rozpoczęła się Akcja „Wisła"***
- ***Co wydarzyło się w KL Ravensbrück?***
- ***Czarnobyl – spadek po latach***
- ***Czy twórczość Zbigniewa Herberta jest uniwersalna?***
- ***Badania IPN na Cmentarzu Osobowickim***
- ***O Żołnierzach Wyklętych w audycji „Odkrywamy historię"***

Audycje radiowe

Odkrywamy historię z IPN

Wybrane audycje zrealizowane w 2021 r.:

39. rocznica zbrodni lubińskiej

31 sierpnia 1982 roku doszło do zbrodni lubińskiej. Od kul zginęły trzy osoby: Michał Adamowicz, Andrzej Trajkowski i Mieczysław Poźniak, a jedenaście zostało rannych. Stało się to w 2. rocznicę porozumień sierpniowych.
Co kryje się pod pojęciem zbrodni lubińskiej? – tłumaczy **Przemysław Cieślik** – Prokurator Oddziałowej Komisji Ścigania Zbrodni Przeciwko Narodowi Polskiemu we Wrocławiu, oddział IPN.

W „Odkrywamy historię z IPN" o kard. Stefanie Wyszyńskim

Każdego 26 sierpnia w uroczystość Matki Boskiej Częstochowskiej ponawiane są Jasnogórskie Śluby Narodu, których autorem był kardynał Stefan Wyszyński w 1956 r.
Prymas Polski spędził 600 dni na Jasnej Górze. Jaki był jego związek z paulinami i Matką Boską? – mówi **dr Stanisław A. Bogaczewicz**, historyk IPN Oddział we Wrocławiu.

101. rocznica Bitwy Warszawskiej

Z historykiem **Jerzym Rudnickim** – z Oddziałowego Biura Edukacji Narodowej IPN we Wrocławiu w audycji „Odkrywamy historię z IPN" o „Cudzie nad Wisłą".

55. rocznica śmierci gen. Bora-Komorowskiego

Dr Piotr Ruciński – z Oddziałowego Biura Edukacji Narodowej, Oddział IPN we Wrocławiu w audycji „Odkrywamy historię z IPN" przybliża postać gen. Tadeusza Bora-Komorowskiego.

Ludobójstwo na Wołyniu to nie tylko 11 lipca

Narodowy Dzień Pamięci Ofiar Ludobójstwa dokonanego przez ukraińskich nacjonalistów na obywatelach II Rzeczypospolitej Polskiej obchodzony jest corocznie 11 lipca. Jest on poświęcony pamięci ofiar ludobójstwa na Wołyniu i w Małopolsce Wschodniej. Data ta jest symboliczna, mówi historyk **dr Michał Siekierka** z wrocławskiego oddziału IPN.
Dr Michał Siekierka z Oddziałowego Biura Badań Historycznych oddziału IPN we Wrocławiu w audycji „Odkrywamy historię z IPN" opowiada o ludobójstwie na Wołyniu oraz konflikcie polsko-ukraińskim na ziemiach mieszanych narodowościowo.

Otwarcie wystawy „Tu rodziła się opozycja" przed Dworcem Gł. PKP

Wystawa była otwarta jednocześnie w kilkunastu miejscach w Polsce, natomiast elementem wyróżniającym Wrocław na tle innych lokalizacji było pokazanie świadka wydarzeń – odnowionej lokomotywy elektrycznej EP05-22, która została zatrzymana przez protestujących w Ursusie, a obecnie dzięki Oddziałowi IPN we Wrocławiu i Klubowi Sympatyków Kolei z Wrocławia (KSK) została odnowiona i była eksponowana przy peronie 2 wrocławskiego Dworca Głównego PKP. O tych wydarzeniach opowiadała **dr Katarzyna Pawlak-Weiss** – Naczelnik Biura Edukacji Narodowej Oddziału IPN we Wrocławiu.

45. rocznica czerwca 1976

O tych wydarzeniach, ich skutkach oraz uroczystościach organizowanych przez Instytut Pamięci Narodowej we Wrocławiu mówi **dr Iwona Demczyszak** – z Oddziałowego Biura Edukacji Narodowej IPN we Wrocławiu.

Więcej szukaj na stronie:
www.radiorodzina.pl/wszystkie-audycje/odkrywamy-historie/
https://www.legnica.fm/ipn-odkrywa-karty-historii

Koordynacja
dr **Katarzyna Pawlak-Weiss**
✉ katarzyna.pawlak@ipn.gov.pl
✆ 71 326 97 50

Reportaże historyczne

13 minut w przeszłość. Archiwa Dolnego Śląska

Cykl reportaży, w których odkrywamy nieznane karty historii Dolnego Śląska. Wraz z naukowcami wrocławskiego oddziału Instytutu Pamięci Narodowej szukamy świadków, którzy pomogą nam rozwikłać zagadki sprzed lat.

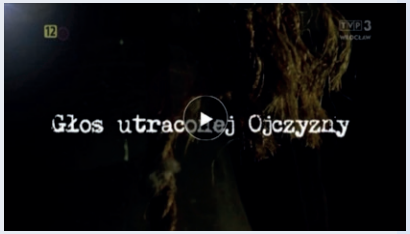

13 minut w przeszłość.
Archiwa Dolnego Śląska:
Głos utraconej Ojczyzny

13 minut w przeszłość.
Archiwa Dolnego Śląska:
Zapomniany bunt chłopów

13 minut w przeszłość.
Archiwa Dolnego Śląska:
Bricha

13 minut w przeszłość.
Archiwa Dolnego Śląska:
Wałbrzych. Zapomniane porozumienie

13 minut w przeszłość.
Archiwa Dolnego Śląska:
Ocalałe z obozu Gräben

13 minut w przeszłość.
Archiwa Dolnego Śląska:
Sudety na podsłuchu

13 minut w przeszłość.
Archiwa Dolnego Śląska:
Wysadzić system.
Bomby w Zagłębiu Miedziowym

13 minut w przeszłość.
Archiwa Dolnego Śląska:
Stan wojenny.
Dolny Śląsk pamięta

Cykl reportaży przygotowany jest we współpracy z TVP 3 Wrocław.
Reportaże dostępne są:
https://wroclaw.tvp.pl/52649911/13-minut-w-przeszlosc-archiwa-dolnego-slaska?order=release_date_asc

Koordynacja
dr **Katarzyna Pawlak-Weiss**
✉ katarzyna.pawlak@ipn.gov.pl
✆ 71 326 97 50

Nagroda honorowa

Świadek Historii

Nagroda jest przyznawana osobom fizycznym oraz instytucjom lub organizacjom z województwa dolnośląskiego i opolskiego szczególnie zasłużonym dla upamiętniania historii Narodu Polskiego w regionie bądź też wspierającym pion edukacyjny IPN w działalności edukacyjnej, naukowej albo wydawniczej. To honorowe wyróżnienie jest lokalnym odpowiednikiem ogólnopolskiego *Kustosza Pamięci Narodowej*.

Nagrodę przyznaje Kapituła, której przewodniczącym jest Prezes Instytutu Pamięci Narodowej. Kandydatów mogą zgłaszać instytucje, organizacje społeczne i osoby fizyczne.

Koordynacja
Jerzy Rudnicki
✉ jerzy.rudnicki@ipn.gov.pl
✆ 71 326 97 62

Materiały edukacyjne

Oddziałowe Biuro Edukacji Narodowej Instytutu Pamięci Narodowej oferuje materiały edukacyjne i inne publikacje wspierające działania nauczycieli. Wśród nich są teki edukacyjne z gotowymi scenariuszami zajęć, infografiki historyczne dotyczące m.in. Zbrodni Katyńskiej, Bitwy Warszawskiej czy Polskich Sił Zbrojnych na Zachodzie, gry planszowe, komiksy, filmy.

W roku szkolnym 2022/2023 polecamy wystawy elementarne, przygotowane dla uczniów szkół średnich i podstawowych.
Część z nich jest dostępna w formacie PDF na portalu edukacyjnym IPN:
https://edukacja.ipn.gov.pl/edu/materialy-edukacyjne,
a także stronie internetowej Oddziału IPN we Wrocławiu:
https://wroclaw.ipn.gov.pl

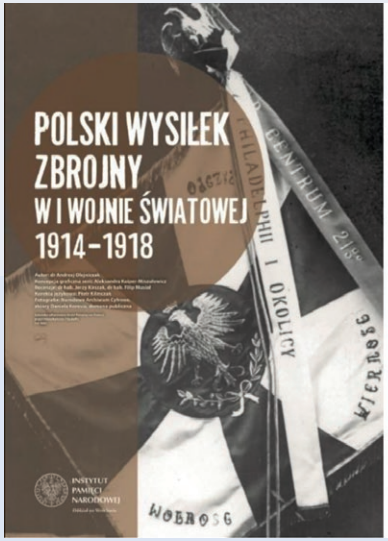

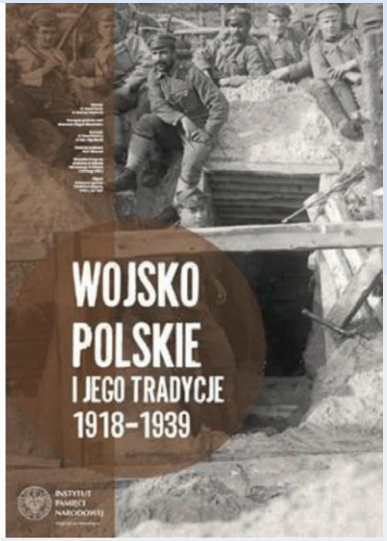

Wystawy elementarne

Wystawy elementarne IPN opowiadają o kwestiach podstawowych i ważnych dla społeczeństwa. Wystawy przygotowywane są w formie elektronicznej, gotowe do samodzielnego pobrania i wydrukowania przez instytucje, szkoły i osoby fizyczne pod adresem:
https://edukacja.ipn.gov.pl/edu/wystawy/wystawy-elementarne

Biografie elementarne IPN są dostępne pod adresem:
https://edukacja.ipn.gov.pl/edu/wystawy/biografie-elementarne.

Biografie elementarne przygotowane przez Oddziałowe Biuro Edukacji Narodowej IPN we Wrocławiu:
- ***Tadeusz Bór-Komorowski***
- ***Stanisław Sosabowski***
- ***Władysław Anders***

W przygotowaniu wystawy elementarne biograficzne:
- ***Władysław Grabski***
- ***ks. Stanisław Orzechowski***

W przygotowaniu wystawy elementarne:
- ***1918. Niewoli rok ostatni***
- ***Historia niemieckiego obozu koncentracyjnego Gross-Rosen***

W przygotowaniu materiały do wystaw elementarnych:
- ***Wojsko Polskie i jego tradycje 1918–1939***

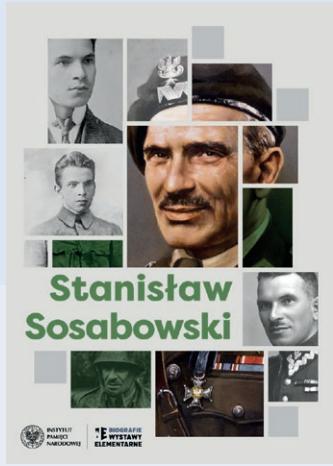

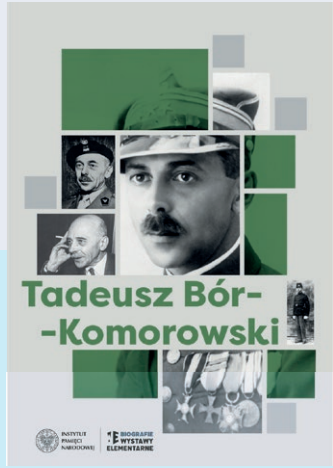

Infografiki

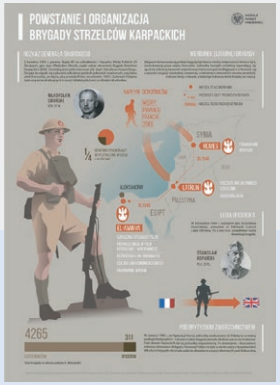

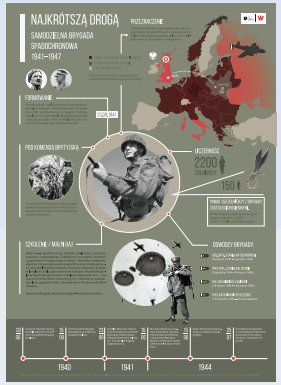

Infografiki udostępnione są do bezpłatnego pobrania w formie pliku pdf na stronie internetowej Instytutu Pamięci Narodowej pod adresem:
https://edukacja.ipn.gov.pl/edu/materialy-edukacyjne/infografiki-historyczn/polskie-sily-zbrojne-po

Puzzle przestrzenne

Modele pojazdów historycznych wrocławskiego Oddziałowego Biura Edukacji Narodowej IPN mają w założeniu budzić wśród młodzieży zainteresowanie historią, rozwijać zdolności praktyczne, uczyć konsekwencji i staranności. Puzzle prócz instrukcji złożenia opatrzone są popularnonaukowym komentarzem, zawierającym zwięzły opis maszyny w kontekście historii Polski. W 2022 r., w związku z obchodami 90. rocznicy tragicznej śmierci Franciszka Żwirki i Stanisława Wigury, przygotowaliśmy model samolotu sportowego RWD-6, na którym polscy lotnicy zwyciężyli w międzynarodowym konkursie lotniczym Challenge 1932. Na rok 2023 planowana jest premiera puzzli przestrzennych, odwzorowujących myśliwce Hawker Hurricane i MiG-15-bis.

Więcej infografik przygotowanych przez Instytut Pamięci Narodowej:
https://edukacja.ipn.gov.pl/edu/materialy-edukacyjne/infografiki-historyczn

Koordynacja
Jerzy Rudnicki
✉ jerzy.rudnicki@ipn.gov.pl
✆ 71 326 97 62

Michał Surowiec
✉ michal.surowiec@ipn.gov.pl
✆ 71 326 97 53

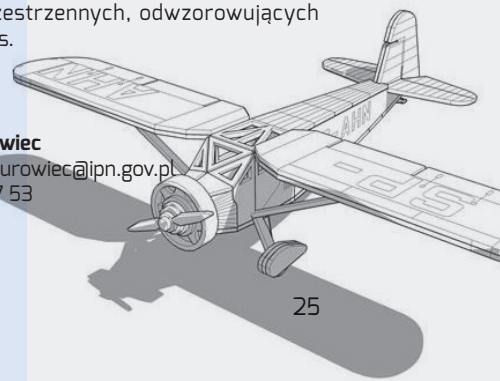

Gry miejskie i zajęcia terenowe

W roku szkolnym 2022/2023 po raz drugi oferujemy naszym odbiorcom mobilne gry miejskie w aplikacji ActionTrack, tworzone przy współpracy z wrocławską firmą Good Games. Fabuła gier inspirowana jest najnowszą historią Polski a szczególnie losami mieszkańców Dolnego Śląska oraz ich przodków w XX wieku.

Gry w aplikacji Action Track:

Twierdza Solidarność. Wrocław

to mobilna gra miejska, korzystająca z aplikacji Action Track. Jest przeznaczona dla uczniów ostatnich klas szkoły podstawowej, szkół średnich oraz osób dorosłych. W związku z pandemią COVID-19 udostępniony będzie „domowy" tryb gry, który pozwoli cieszyć się rozgrywką bez konieczności osiągania kolejnych punktów w przestrzeni miasta. „Twierdza" stanowi – szczególnie w warunkach edukacji zdalnej – doskonałe uzupełnienie lekcji historii. Rozgrywka pozwala na zanurzenie się w realia ważnej epoki i lepsze zrozumienie warunków działalności opozycji antykomunistycznej, w szczególności zaś – Solidarności Walczącej.

Jak zagrać?
Pobierz na smartfon lub tablet (z systemem Android lub iOS) darmową aplikację ActionTrack, zeskanuj za jej pośrednictwem kod QR i wejdź do gry. Upewnij się, że aplikacja jest zaktualizowana. Musisz mieć włączoną lokalizację i dostęp do Internetu.

Koordynacja
Jerzy Rudnicki
✉ jerzy.rudnicki@ipn.gov.pl
✆ 71 326 97 62

Oferujemy również zajęcia terenowe adresowane głównie do organizacji harcerskich. Oprócz edukacji historycznej celem projektu jest m.in. kształcenie postaw patriotycznych i obywatelskich, nauka posługiwania się mapą, pracy w grupie, a także integracja uczestników.

„Odwaga i honor"

Zajęcia terenowe opracowane na potrzeby organizacji harcerskiej „Skauci Króla" w Kudowie Zdroju. Zadaniem uczestników jest m.in. przeniesienie meldunku AK i ucieczka przed funkcjonariuszami UB wg określonej trasy, na której znajdują się punkty z poleceniami.

Grupa docelowa: uczniowie szkół podstawowych i ponadpodstawowych, dorośli.

Koordynacja
Marek Gadowicz
✉ marek.gadowicz@ipn.gov.pl
✆ 71 326 97 39

„Muzyką w system”

Prelekcje dotyczące muzyki lat 1950-1989 oraz jej twórców poddanych ograniczeniom cenzury – na tle całokształtu życia kulturalnego i codziennego w systemie totalitarnym – powiązane z prezentacją utworów muzycznych: „protest songów” z tamtych lat. Dzięki wsłuchaniu się w teksty wykonawców zauważyć można, w jaki sposób ważne zakręty najnowszej historii Polski odcisnęły się na muzyce, która oddziaływała na społeczeństwo dorastające w czasach systemu totalitarnego. Nie sposób oceniać tego, co działo się w naszym kraju, przez pryzmat wydarzeń za „żelazną kurtyną”. To, co dokonywało się w latach 60. w sferze muzyki na Zachodzie, zostało przeniesione na grunt polski w latach 80. Mówienie wprost o władzy oczywiście nie mogło spotkać się z aprobatą, ale uciekanie się do symboliki, metafor, niedomówień było objawem buntu.

Wielowarstwowość przekazu ówczesnych polskich twórców jest niezrozumiała dla dzisiejszego odbiorcy, stąd zachodzi konieczność interesującej opowieści o przypominanych utworach. Ponadto projekt „Muzyką w system” – poprzez gawędy historyczne przeplatane utworami muzycznymi w wykonaniu prowadzącego – przedstawia słuchaczom dzieje naszego narodu. Uczestnicy mogą usłyszeć pieśni oraz piosenki z historią Polski w tle. Każdy z prezentowanych utworów poprzedzany jest wstępem szkicującym jego genezę, przypuszczalne motywacje twórców, a także sylwetki autorów tekstu. Gawędy poprowadzą słuchaczy przez barwną i wspaniałą historię naszego kraju, od średniowiecza aż do lat 80. XX wieku. Projekt skierowany jest do młodzieży szkół średnich oraz osób dorosłych.

Koordynacja
Marek Gadowicz
✉ marek.gadowicz@ipn.gov.pl
✆ 71 326 97 39

Wystawy o regionie

W ofercie edukacyjnej OBEN IPN we Wrocławiu znajdują się wystawy plenerowe i wewnętrzne przybliżające wydarzenia z najnowszej historii Polski oraz regionu. Przygotowane ekspozycje odnoszą się również do historii mieszkańców Dolnego Śląska i Opolszczyzny, którzy zamieszkali na tych terenach po II wojnie światowej, a także ich duchowych ojczyzn, tj. Kresów Wschodnich II Rzeczypospolitej. Wystawy dotyczą m.in. walk o polskość Lwowa w 1918 r., historii flotylli rzecznych na Polesiu, działań Polskich Sił Zbrojnych w czasie II wojny światowej (Polskich Sił Powietrznych w Wielkiej Brytanii czy historii 2 Korpusu Polskiego), a także tragicznych losów profesorów lwowskich w 1941 r. Ofertę wystawienniczą uzupełniają ekspozycje dotyczące lat 1945–1990, m.in. polskiego podziemia niepodległościowego, aparatu represji PRL czy niezwykłej historii „Solidarności" na Dolnym Śląsku i Opolszczyźnie, a także dramatycznych wydarzeń stanu wojennego.

Tytuły wystaw:

- ***Breslau - 1945 - Wrocław*** (37 plansz, format 85x60 cm)
- ***Człowiek człowiekowi... Obozy na terenie Dolnego Śląska i Opolszczyzny w czasie II wojny światowej*** (45 plansz, w tym 13 – 100x100 cm, 5 – 120x100 cm, 10 – 70x140 cm, 6 – 90x110 cm i 11 szklanych antyram o wymiarach 50x70 cm)
- ***Jan Paweł II we Wrocławiu 1983*** (10 plansz, format 100x120 cm)
- ***Losy Polaków. Historia rodziny Lazarowiczów*** (30 plansz, format 100x70)
- ***Twarze wrocławskiej bezpieki*** (44 plansze, format 100x130 cm)
- ***Ludzie UB*** (26 plansz, format 100x70 cm)
- ***„Walczyliśmy o nową Polskę, Polskę dla wszystkich" por. Mieczysław Bujak 1926–1951*** (44 plansze, format 100x130 cm)
- ***Miejsca represji i kaźni na terenie Dolnego Śląska i Opolszczyzny w latach 1939–1956*** (37 plansz, format 100x70 cm)
- ***Represje wobec Kościoła katolickiego na Dolnym Śląsku i Opolszczyźnie 1945–1989*** (40 plansz, format 86x62 cm)
- ***Skazani na karę śmierci w czasach stalinowskich i ich losy*** (28 plansz, format 85x60 cm)
- ***Stan wojenny na Dolnym Śląsku*** (44 plansz, format 85x60 cm)
- ***586 dni stanu wojennego*** (17 plansz, format 90x180 cm)
- ***Zgasło słoneczko ludzkości. Reakcja społeczeństwa polskiego na śmierć Stalina*** (27 plansz, format 70x100 cm)
- ***O Niepodległą. Rok 1914*** (12 wolnostojących ekspozytorów trzyplanszowych na planie trójkąta foremnego, format 200x100 cm lub 24 plansze, format 100x100 cm)
- ***Katyń 1940*** (12 plansz, format 100x100 cm)
- ***Kaźń profesorów lwowskich. Wzgórza Wuleckie 1941*** (31 plansz, format 100x70 cm)
- ***Semper Fidelis. Walki o Lwów 1918–1919*** (14 plansz, format 100x140 cm)
- ***Z dala od bursztynowego brzegu... w 100. rocznicę powstania Flotylli Pińskiej 1919–2019*** (14 plansz, format 100x140 cm)
- ***Szachownice nad Europą. Lotnicy Polskich Sił Powietrznych w Wielkiej Brytanii 1940–1947*** (9 lub 14 plansz, format 70x100 cm)
- ***Dzieje 2 Korpusu... inaczej! Karykatury autorstwa Mieczysława Kuczyńskiego*** (14 plansz, format 100x100 cm)
- ***Z Archiwum IPN*** (34 plansze, format 70x100 cm)
- ***Triumphus Poloniae*** (14 plansz, format 100x140 cm)
- ***Postulaty sierpniowe*** (15 plansz, format 140x70 cm)
- ***Tu rodziła się Solidarność*** (5 wolno stojących ekspozytorów trzyplanszowych na planie trójkąta foremnego, format 200x100 cm)

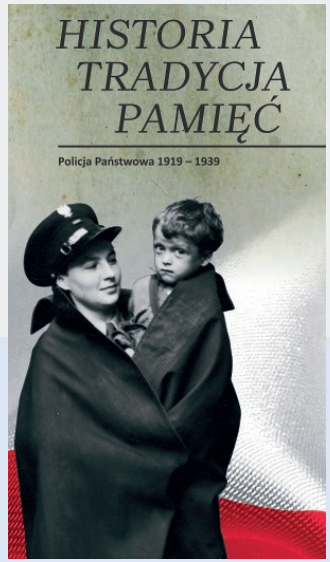

Wystawy powstałe w roku 2021

- ***Tu rodziła się opozycja*** – 5 wolno stojących ekspozytorów trzyplanszowych, format 200x100
- ***Tu rodziła się Solidarność Rolników*** - 3 wolno stojące ekspozytory trzyplanszowe, format 200x100
- ***Pokolenie Baczyńskiego*** – 5 wolno stojących ekspozytorów trzyplanszowych, format 200x100
- ***Wyszyńskiego i Wojtyły gramatyka życia*** - 9 plansz 100x140
- ***»Żegota«. Rada Pomocy Żydom.*** Wystawa wewnętrzna

Ponadto polecamy wystawy:

- ***Ukradzione dzieciństwo*** (48 plansz formatu 100x140 cm)

Ekspozycja została przygotowana przez Oddziałowe Biuro Edukacji Narodowej IPN w Warszawie.

- ***Powstanie Warszawskie 1944. Bitwa o Polskę*** (14 plansz, format 100x70 cm)

Ekspozycja została przygotowana przez Biuro Edukacji Narodowej IPN w Warszawie.
Istnieje również możliwość pobrania pliku z wystawą, zamieszczonego na stronie IPN, oraz wydrukowania go w dwóch formatach: B1 lub A3.

- ***Wołyń 1943. Wołają z grobów, których nie ma*** (14 plansz, format 100x140 cm)

Ekspozycja została przygotowana przez Oddziałowe Biuro Edukacji Narodowej IPN w Szczecinie.

- ***Symbole naszej historii*** (11 plansz, format 90x90 cm)

Ekspozycja została przygotowana przez Oddziałowe Biuro Edukacji Narodowej IPN w Rzeszowie.

- ***Zbrodnia Katyńska Wystawa*** (12 plansz, format 150x70)

Ekspozycja została przygotowana przez Biuro Edukacji Narodowej IPN w Warszawie.

- ***Wielki Głód na Ukrainie 1932–1933*** (23 plansze, format 70x100 cm)

Ekspozycja została przygotowana przez Oddziałowe Biuro Edukacji Narodowej IPN w Krakowie.

Więcej informacji na temat wystaw na stronie:
https://ipn.gov.pl/pl/edukacja-1/wystawy

Koordynacja
Stanisław Kiełb
✉ stanislaw.kielb@ipn.gov.pl
✆ 71 326 97 60

Zrealizowane przykładowe projekty edukacyjne

URSUS - CZERWIEC '76
EP05-22

Józef Biniaś

HISTORIA
TRADYCJA
PAMIĘĆ
Józef Biniaś
Policja Państwowa
Zagłada Formacji

Notacje, relacje, wspomnienia

Pion edukacyjny IPN we Wrocławiu zajmuje się utrwalaniem relacji uczestników historii. Upływający czas bezpowrotnie odbiera nam bezpośrednich świadków wydarzeń historycznych XX w. Ich opowieści stanowią nie tylko bezcenne źródło do badań historycznych, ale również niezbędny przekaz doświadczenia, które służy edukacji oraz wychowaniu młodzieży. Wszystkie osoby gotowe podzielić się historią swoją lub członka rodziny prosimy o bezpośredni kontakt z naszymi pracownikami. Zebrany materiał będzie publikowany na portalu Archiwum Historii Mówionej IPN, który na bieżąco jest aktualizowany i rozbudowywany, pod adresem **https://opowiedziane.ipn.gov.pl/**. Zachęcamy nauczycieli oraz osoby zainteresowane historią do zapoznania się z naszymi zasobami pod wskazanym adresem. Znajdą tam Państwo podzielone tematycznie zbiory relacji świadków różnych wydarzeń historycznych.

Oferujemy warsztaty przygotowujące uczniów od strony technicznej i merytorycznej do samodzielnego przeprowadzania wywiadów lub nagrywania notacji z uczestnikami wydarzeń historycznych.

Koordynacja
Jakub Kulikowski
✉ jakub.kulikowski@ipn.gov.pl
✆ tel. 730 725 899

Portale edukacyjne IPN

Zachęcamy do korzystania z tematycznych portali internetowych Instytutu Pamięci Narodowej, stanowiących kompendium wiedzy z zakresu najnowszej historii Polski. Znajdą Państwo na nich zdjęcia, filmy, mapy, dokumenty, teksty piosenek, kalendaria, słowniki oraz biografie, przybliżające przełomowe wydarzenia i ważne postacie polskiej historii lat 1918–1989.

https://przystanekhistoria.pl
www.lato39.pl
www.truthaboutcamps.eu
www.martyrologiawsipolskich.pl
www.zbrodniawolynska.pl
www.korbonski.ipn.gov.pl
www.oblawaaugustowska.pl
www.wilczetropy.ipn.gov.pl
www.poszukiwania,ipn.gov.pl
www.czerwiec56,ipn.gov.pl
www.ryszardsiwiec.com
www.czerwiec76.ipn.gov.pl
www.13grudnia81.pl
www.jancarz.ipn.gov.pl
www.rok1989.pl
www.1wrzesnia39.pl
www.zyciezazycie.pl
www.ppp.ipn.gov.pl
www.okulicki.ipn.gov.pl
www.pilecki.ipn.gov.pl
www.inka.ipn.gov.pl
www.polskiepodziemie.pl
www.slady.ipn.gov.pl
www.marzec1968.pl
www.grudzien70.ipn.gov.pl
www.sierpien1980.pl
www.xj.popieluszko.pl
www.kultura-niezależna.pl
https://opowiedziane.ipn.gov.pl/

Edukacja w Internecie

Pełna oferta edukacyjna na stronie:
https://wroclaw.ipn.gov.pl/wro.edukacja

Szczegółowe informacje o prowadzonych przedsięwzięciach i wydarzeniach związanych z najnowszą historią Polski i regionu, a także relacje z działań edukacyjnych organizowanych przez OBEN Wrocław – na stronie:
https://wroclaw.ipn.gov.pl
Zapraszamy do śledzenia naszego profilu na Facebooku:
fb.com/ipnwroclaw

Zastrzegamy sobie możliwość zmian w programie.

Księgarnia Instytutu Pamięci Narodowej

Oddział we Wrocławiu

Plac Solny 8/9
50–061 Wrocław
tel. 730 725 899
e-mail:
ksiegarnia.wroclaw@ipn.gov.pl

Zapraszamy od poniedziałku do piątku w godz. 9.00 – 17.00
Zachęcamy też do odwiedzenia naszej strony na Facebooku, gdzie będą pojawiać się informacje o naszej ofercie, specjalnych wydarzeniach i wyjątkowych promocjach:
https://www.facebook.com/KsiegarniaNaSolnym

Koordynacja
Iwona Gajewska
✉ iwona.gajewska@ipn.gov.pl
✆ tel. 730 725 899

Jakub Kulikowski
✉ jakub.kulikowski@ipn.gov.pl
✆ 730 725 899

Izba Pamięci
im. nadkomisarza Policji Państwowej Piotra Jurczaka w Komendzie Wojewódzkiej Policji we Wrocławiu

Komendant Wojewódzki Policji oraz Dyrektor wrocławskiego oddziału Instytutu Pamięci Narodowej podpisali porozumienie, zgodnie z którym aranżację wnętrza Izby i koncepcję jej funkcjonowania przygotowało Oddziałowe Biuro Edukacji Narodowej IPN we Wrocławiu. Główne cele działania Izby to:

- godne kultywowanie pamięci o policjantach II RP;
- upowszechnianie wiedzy o historii oraz dzisiejszej pracy Policji;
- zachowanie dziedzictwa Ogólnopolskiego Stowarzyszenia Rodzina Policyjna 1939 r.

OBEN IPN i Wydział Prezydialny Komendy Wojewódzkiej Policji we Wrocławiu w ramach wspólnego projektu edukacyjnego prowadzą zajęcia dla policjantów oraz klas mundurowych.

Koordynacja
Jerzy Rudnicki
✉ jerzy.rudnicki@ipn.gov.pl
✆ 71 326 97 62

Nasi partnerzy w działaniach edukacyjnych

Podmioty, z którymi obecnie prowadzimy projekty, to:

Akademia Wojsk Lądowych
im. Generała Tadeusza Kościuszki we Wrocławiu
- wspólne konkursy, konferencje, wystawy.

Komenda Wojewódzka Policji we Wrocławiu
-wspólny projekt przygotowania Izby Tradycji poświęconej Policji Państwowej 1919-1939;
- współorganizowanie wykładów oraz warsztatów z młodzieżą w Izbie Pamięci;
- prezentacja wystawy Katyń 1940, obchody rocznicy zbrodni katyńskiej.

Centrum Kultury w Polkowicach
- wspólny projekt poświęcony strajkom na terenie kopalni Rudna.

Izba Historyczna w Żarowie
- wspólny projekt poświęcony upamiętnieniu byłego żołnierza PSZ na Zachodzie.

Telewizja Polska Oddział we Wrocławiu
- wspólny projekt realizacji reportaży historycznych.

Muzeum Poczty i Telekomunikacji we Wrocławiu
- wspólny projekt wydania albumowego *Listy Legionistów.*

Muzeum Miedzi w Legnicy
- wspólny projekt wydania albumu poświęconego Legnicy w latach 1945-1989.

Zapraszamy do nawiązywania współpracy z Oddziałowym Biurem Edukacji Narodowej Instytutu Pamięci Narodowej we Wrocławiu w ramach działań edukacyjnych prowadzonych na terenie województwa dolnośląskiego i opolskiego.

Zachęcamy do kontaktu z Delegaturą IPN w Opolu
Instytut Pamięci Narodowej
– Komisja Ścigania Zbrodni przeciwko Narodowi Polskiemu
Oddział we Wrocławiu, Delegatura w Opolu
ul. Piastowska 17, IV p., 45-081 Opole

INSTYTUT PAMIĘCI NARODOWEJ

Oddział we Wrocławiu

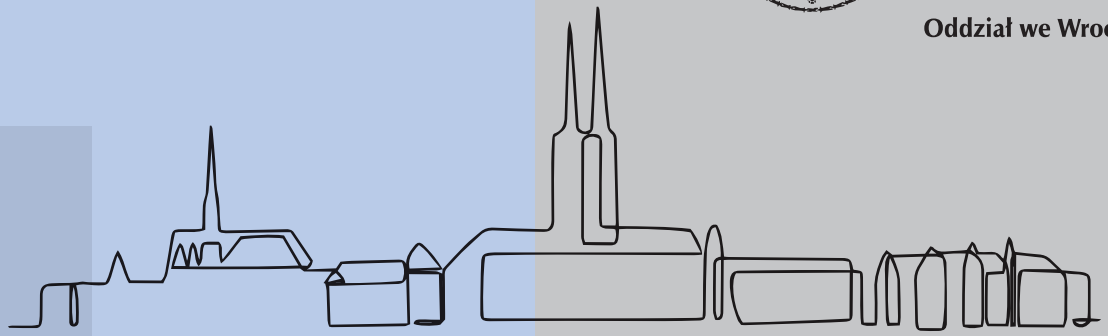

Oddziałowe Biuro Edukacji Narodowej IPN we Wrocławiu
ul. Długosza 48, 51-162 Wrocław
tel. 71 326 97 66, fax 71 326 97 40